

HANKESUUNNITELMA - KAIKKIEN ITÄTUULI

1 TAUSTA JA JOHDANTO

Pilottihanke perustuu Setlementti Pori ry:n ja Porin kaupungin yhteistyönä vuonna 2019 aloittamaan pitkän ajan Yhteisökoulu-hankkeeseen. Yhteisökouluhankkeessa kehitetään konsepti alueen asuinyhteisön yhteisöllisyyden, osallisuuden ja turvallisuuden tunteiden vahvistamiseksi ja arvioidaan konseptin käyttökelpoisuutta ja levittämismahdollisuuksia Porin muille palvelualueille.

1.1 Tausta

Sampolan lähiössä elämä on keskittynyt kerrostaloalueeseen, liikekeskukseen ja koulurakennukseen. Sampolassa asuu vajaa 3000 asukasta, mutta alueen kouluun oppilaita tulee 1.-9.-luokille koko Itä-Porin alueelta.

Nykyisen valtuustokauden alussa kaupunginvaltuusto hyväksyi Kasvatuksen ja sivistyksen kehittämisohjelma 2025 asiakirjan, jossa määriteltiin tahtotilaksi lisätä koulujen ja päiväkotien käyttöastetta ja muuttaa rakennukset palvelualueiden asukkaiden ”olohuoneiksi”, joissa asukkaat voivat kokoontua ja toteuttaa erilaista harrastustoimintaa. Itä-Porin palvelualueelle valmistui 2019 Itätuulen oppimis- ja liikuntakeskus. Valmistunut rakennus on ensimmäinen uusi rakennus, jota suunnitteluvaiheen lopulla lähdettiin kehittämään edellä mainitun asiakirjan mukaisesti alueen monitoimitilaksi. Rakennus tarjoaa modernit puitteet monenlaiseen yhteisölliseen toimintaan, jonka myötä alueen asukkailla on mahdollisuus lisätä alueen yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia.

1.2 Johdanto

Syksyllä 2021 käynnistetään Itätuulen koululla kokeilu, jossa testataan ja mallinnetaan yhteisökoulun konseptia. Konsepti on valtakunnallisesti uusi ja ottaa mallia Ruotsin Allaktivitetshus -konseptista, josta on saatu hyviä kokemuksia.

Yhteisökoulu tarkoittaa, että koulun tilat palvelevat ympäröivän yhteisön tarpeita koulun työaikojen ulkopuolella. Tarkoitus on mahdollistaa koulun tiloissa yhteisöllisyyttä lisäävää matalan kynnyksen toimintaa, lisätä sosiaalisten kohtaamisten määrää, kehittää uusia työllistämisen tapoja ja nostaa toimitilojen käyttöastetta. Aiheesta on tarkoitus tehdä tutkimus yhteistyössä yliopistokeskuksen kanssa.

Hankkeen päätarkoituksena on kehittää maksutonta toimintaa kaikenikäisille Sampolan ja Itä-Porin alueella yhdessä Sampolan alueen asukkaiden ja muiden alueen toimijoiden kanssa. Hanketta varten toteutettiin kysely alueen asukkaille keväällä 2021.

Kyselyllä kartoitettiin asukkaiden toivomuksia koulun yhteydessä järjestettävästä harrastus- ja yhteisötoiminnasta. Mahdollisella kaupunginhallituksen myöntämällä avustuksella voidaan lähteä toteuttamaan kyselyn tuloksia yhdessä asukkaiden, alueen eri yhdistysten sekä kaupungin toimialojen kanssa.

2 HANKKEEN MÄÄRITTELY

Pilottihankkeen kesto on elokuu 2021 – toukokuu 2022.

2.1 Projektin tavoitteet

Päätavoitteena on tukea Yhteisökoulu-konseptilla Porin Sampolan alueen asukkaiden yhteisöllisyyttä ja sitä kautta vahvistaa alueella asuvien osallisuuden kokemuksia sekä luottamuksen ja turvallisuuden tunteita. Itätuulen koulun tilat mahdollistavat laajan toiminnan.

Alatavoitteet:

- Kartoittaa tilojen käytössä esiin tulevat haasteet sekä ratkaisuvaihtoehdot, yhteistyötahot ja yhteisötoimintaan liittyvät työllistämismahdollisuudet
- Rakennuksen käyttöaste saadaan nostettua ja tilat ovat maksuttomasti yhteiskäytössä iltaisin/koulutyöajan ulkopuolella tilavarauksen kautta ja alueen asukkaat ovat aktiivisesti toiminnassa mukana.

2.2 Projektin rajaus

Kohderymänä ovat kaikki Itä-Porin alueen asukkaat, erityisenä kohderymänä haavoittuvassa elämäntilanteessa olevat nuoret, koulutyöhön ja arjesta selviämiseen tukea tarvitsevat nuoret sekä maahanmuuttajat. Tämän lisäksi välillinen kohderymä ovat kaikki näiden lasten ja nuorten verkostoon kuuluvat henkilöt.

2.3 Projektin tulokset

Tuloksena saadaan luonnos mallista, miten rakennuksen tilat voivat olla turvallisesti ja esteettä kaikkien yhteiskäytössä, ja alueen asukkaiden kynnys osallistua tiloissa järjestettävään vapaa-ajan toimintaan on madaltunut. Tuloksia voidaan myöhemmin hyödyntää mallin levittämisessä ensin Porin muihin kouluihin, päiväkoteihin ja sen jälkeen koko Suomeen.

Lisäksi tuloksia ovat saadut ja toteutuneet osallistumismahdollisuudet ryhmissä, tapahtumissa ja vapaaehtoistoiminnassa. Tärkeitä tuloksia ovat myös osallistujien saamat positiiviset kokemukset ja tekemällä oppiminen, uudet ihmissuhteet, omien vahvuuksien löytäminen ja osaamisen vahvistaminen sekä myönteisen suhtautumisen lisääntyminen koulunkäyntiä kohtaan. Nuoret kokevat hankkeeseen osallistuessaan saaneensa tukea omaan kasvuun, pystyneensä vaikuttamaan oman asuinalueen vapaa-ajan toimintaan sekä oppineensa jotain uutta toimintaan osallistuessaan.

Vaikutuksia ovat sosiaalisen piirin laajentuminen, arjen rikastuminen mielekkään tekemisen, uusien ihmissuhteiden sekä osallisuuden kokemisen myötä. Yhdessä tehty ja koettu kantaa arjessa, lisää itsearvostusta ja muiden kunnioittamista. Myönteiset kokemukset lisäävät yhteisön turvallisuutta ja viihtyvyyttä. Alueellinen yhteisöllisyys kasvaa ja ihmisten yksinäisyys vähenee.

3 TOTEUTUSSUUNNITELMA

Pilotin toteutukseen osallistuvat Porin kaupungin eri toimialat (mm. sivistystoimi, perusturva) sekä paikalliset yhdistykset ja työllistämiseen liittyvät organisaatiot.

Pilotin aikana toteutetaan tilojen varausjärjestelmä (olemassa olevin työkaluin) sekä tilojen kuvaukset toiminnan mahdollistamista varten.

Ylijäämäruuan jakoa toteutetaan mahdollisuuksien mukaan.

Lasten ja nuorten välipalat ja ohjelma kouluajan jälkeen kuten myös tilojen valvonta kuuluvat kiinteänä osana toimintaan.

Yhteistyötä alueen muiden yhdistysten ja toimijoiden kanssa jatketaan ja kehitetään (esim. MLL Satakunnan piirin Porkkanapesä-toiminta, seurakunta, Yhteinen Keittiö) ja kehitetään uusien toimijoiden kanssa integroituja yhteistyömuotoja (esim. Himmeli). Yhteisöllisen toiminnan käynnistyessä hyvin suunnitellaan Sampolan omaa "eduskuntaa".

Koko toiminta tulee olemaan yhteisön kaikille jäsenille ilmaista.

3.1 Yhteistyökumppanit

Kaupunginjohtaja nimeää projektille ohjausryhmän, johon kutsutaan Porin kaupungin sivistystoimen ja perusturvan työntekijöiden sekä Settlementti Pori ry:n edustajien lisäksi alueen muiden järjestöjen edustajia. Settlementti Pori ry palkkaa hankkeeseen osa-aikaisen koordinaattorin.

Hankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä myös viestintä- ja osallisuusyksikön koordinoiman Itä-Porin moniammatillisen tiimin kanssa.

3.2 Toteutus

Toteutussuunnitelma -kohdassa kuvatun toiminnan lisäksi kartoitetaan nuorilta, minkälaista apua ja tukea he tarvitsevat ja toivovat koulunkäynnistä selviytymiseen ja miten voidaan edistää vanhempien osallisuutta nuoren koulunkäynnin tukemisessa.

Kartoitetaan nuorten kanssa mahdolliset tilat nuorten toiminnan käyttöön.

Digitaitojen karttumista varten järjestetään vastaavia kerhoja niin nuorille kuin heidän vanhemmilleen sekä alueen seniorikansalaisille. Nuorten digiosaamista hyödynnetään sekä kavereiden että aikuisten neuvonnassa.

Kehitetään monikielistä tiedotusta ja yhteistyötä mm. omakielisten opettajien ja alueella toimivien järjestöjen kanssa.

Esimerkki yhteisökoulun toiminnasta:

Koulupäivän jälkeen halukkaat oppilaat saavat jäädä koululle ja osallistua ryhmätoimintoihin esim. kokkaamaan, keskustelemaan mieleenpainuvista asioista, suunnittelemaan tapahtumaa, retkeä tai jotain muuta - mistä he ovatkin kiinnostuneita. Toteutetaan yhdessä suunniteltuja projekteja, esim. puiston penkkien kunnostusta ja maalausta (jota on jo tehtykin). Haluttaessa voi tehdä läksyjä tai opiskella yhdessä.

Näkyvillä niin verkossa kuin fyysisesti paperilla on ns. vapaa-ajan lukujärjestys, mikä pitää sisällään sekä ryhmätoimintaa että avointa toimintaa.

4 ORGANISAATIO

4.1 Projektiorganisaatio ja tehtävät

Osa-aikainen koordinaattori, työllistettyjen ohjaaja, apuohjaajat

4.2 Projektin ohjausryhmä

Hankkeen ohjausryhmänä toimii kaupunginjohtajan nimeämä ohjausryhmä.

5 KUSTANNUKSET

Kustannuksia seurataan mahdollisimman reaaliaikaisesti.

5.1 Projektibudjetti

Projektin kokonaisbudjetti on 50000 €, joka käytetään palkkojen lisäksi pientarvikkeiden suorittamiseen ryhmätoimintojen mahdollistamiseksi.

Syksyllä 2021 tavoitteena on työllistää osa-aikaisen koordinaattorin lisäksi palkkatuella yksi henkilö ja keväällä kahdesta neljään, työllistetyt voivat olla myös osa-aikaisia. Palkkioita maksetaan em. lisäksi työllistettyjen ohjaajille (osa-aikaisia).

Toimintakuluihin kuuluvat esim. kokoontumisissa saatavilla olevat välipalat sekä toimintaa varten tehdyt muut pientarvikkeet sekä materiaalit tiedotukseen.

Osa-aikainen koordinaattori, vaihtelevan työajan sopimus, 25% - 75% vuosityöajasta, ka. 50% ajalla 1.8.2021 - 31.5.2022	26000€
Osa-aikaiset työllistettyjen ohjaajat (2 tai 3), vaihtelevan työajan sopimus, ka. 2,5 hlö, 25% työajasta, 1.9.2021 - 31.3.2022	16000€
Kokoontumisten välipalat ja yhteisötoiminnan pientarvikkeet	4000 €
Koordinaattorin ja ohjaajien koulutus	1500 €
Tietoliikenne, kommunikaatio, kulut yhdistykselle	1500 €
Tiedotusmateriaalit	1000 €

5.2 Resurssit

Hankkeen työntekijät (tuntipohjaiset) ja työllistetyt sekä Porin kaupungin työntekijät tekevät työtä normaalilla työajalla.

6 VIESTINTÄ JA TIEDOTUS

Tiedotuksessa ja viestinnässä hyödynnetään olemassa olevia Porin kaupungin kanavia sekä tarpeen mukaan luodaan uusia kanavia esim. sosiaalisen median alustoille. Luotuja varausjärjestelmiä linkitetään tiedotukseen kiinteäksi osaksi, jotta tieto toiminnasta olisi mahdollisimman läpinäkyvä. Alueen asukkaita informoidaan jakamalla postilaatikoihin

tiedotteita sekä tiedottamalla sosiaalisen median kautta. Syksyn aikana järjestetään kolme - neljä tiedotustilaisuutta, joihin voi osallistua paikan päällä ja jotka ovat nähtävänä myös verkon kautta. Lisäksi järjestetään muutamia yhteisöllisiä tilaisuuksia, joissa tarjotaan esim. keittoa.

7 ARVIOINTI

Arvioidaan osallistujien lukumääriä ja tyytyväisyyttä, toimintaehdotuksia ja toteutunutta toimintaa, halukkuutta vaikuttaa ja osallistumista kehittämistyöhön. Tehdään ja analysoidaan palautekyselyjä osallistujille, sidosryhmille, työntekijöille, vapaaehtoisille.

Seurataan koulurakennuksen tilojen käyttöasteen nousua toteutuneiden varausten perusteella. Lisäksi ohjausryhmä määrittää halutessaan arvioitavia seurannan kohteita ja tarkentaa raportoinnin määreitä.

8 SEURANTA JA RAPORTOINTI

Ohjausryhmä seuraa ja ohjaa hankkeen toteuttamista ja raportoi siitä kaupunginhallitukselle.

Hankkeen toteuttaja on Settlementti Pori ry, joka vastaa projektin talouden ja toiminnan seurannasta ja raportoinnista.

Porin kaupungin sekä Settlementti Porin toimijoista muodostuva toimintaryhmä vastaa toiminnan koordinoinnista.

9 VARAUTUMINEN RAJOITUSTEN JATKUMISEEN

Kaikki toiminnot tullaan toteuttamaan kulloinkin voimassa olevat rajoitukset huomioiden ja turvallisuuden ehdoilla. Tartuntatautil rajoitusten jatkuessa esim. Internetin ja ulkotilojen käyttöä tehostetaan ja tarvittaessa toteutetaan tapahtumat ulkona. Rajoitustilanteissa toteutettavien, fyysiseen läsnäoloon perustuvien tapahtumien turvavälejä ja suojakäytänteitä valvotaan ja Internetin käyttöön perustuvissa toiminnoissa opastetaan ja neuvotaan käyttäjiä mahdollisimman suuren kattavuuden saavuttamiseksi.